

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitór sor 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Március Idusa.

Évről-évre visszatérő ünnep, szabadság szü-
 letésének ünnepe, örömmel köszöntünk!

Hajnali fény sugárzik felénk a multból,
 háromszínű zászlót lobogtat a szellő és a fáradt
 kort felüdíti a multnak ihlete.

A nap, mely lefejtette a hagyományverte
 nehéz bilincseket, föltárta a derék fejlődés ajtóit,
 új történelmünk hajnali csillaga, mely kelet né-
 pének bölceit a megváltó bölcsőjéhez vezette:
 ez a nap előttünk áll megint.

Dicsősége a magyar népnek, hogy nem
 lankad el e szent ünnep megtartásában, de évről-
 évre növekvő lelkesedéssel áldozik szabadságának
 fényes oltárán. Ha semmi más nem, ez az egy
 bizonyíték, hogy évről-évre erősebb lesz a ma-
 gyar nemzet fejlődő önérzete, nő a tudat, hogy
 mindent e nap adta szabadságnak köszönhetünk.
 Ezért ünnepelünk növekvő lelkesedéssel, szent
 kitartással.

Megmozdul holnap az egész nemzet. Büszkén
 gondol arra, hogy történelmünknek ilyen nagy
 és fényes napja van, mint a holnap.

Van-e lélek, van-e elég ihlet méltó e nap
 dicsőítésére, mely e földet édes anyjának vissza-
 adta megint? A gyermeki szeretet hő vágya be-
 telte, a Jób hosszú szenvedésének utolsó fejezete
 az Ur áldása lón, a ki visszaadott mindent, a mi
 elveszett volt és megfedte a káromló ellenséget.

Ez a nap fejezte be a multat, a szenvedés
 hosszú történetét, záró követ tett a nehéz napok
 sirjára és megnyitotta azt a szebb jövőt, a mit
 e föld népe annyiszor megálmodott, a miért annyi
 vért hullatott.

Ettől a naptól számítjuk ujjaszületésünket.
 E napon hullottak le a bilincsek a jobbágyok
 kezéről. Keletkezett, mint a virágos tavasz, ki-
 fakadt, mint a mosolygó rózsabimbó; ragyogott,
 mint a hajnali csillag, midőn a fölkelő nap ébre-
 dését jelenti.

Emlékezetes nagy nap. A politika újraébre-
 dése, a sajtó felszabadulásának nagy napja. A
 szabadság láza rázta meg a nemzetet. A jog-
 egyenlőség diadala, a rendek összeomlása, a lel-
 kiismeret felszabadulása, az anyagi és erkölcsi
 láncok lehullása: nemzeti ünnepé varázsolta ezt
 a napot.

E napon irta Petőfi a „Talpra magyar“-t,
 mely gyújt, miként ha égi tűz volna benne. El
 is szavalt a nép rajongása mellett. Ekkor olvas-
 ták fel az örök nevezetességű „12 pont“-ot. A
 testvériség, egyenlőség és szabadság nagy eszméi
 e napon vertek gyökeret a magyar nép szívében.

Nem kegy ajándékozta a szent szabadságot
 a magyar nemzetnek. Nem a hóhér bárdja, mint
 Angliában, nem a nyaktiló, mint Franciaország-
 ban, nem a gyilkos bomba fertőztette be vérével
 a népszabadság nagy napját: mocsoktalanul és
 szűzi tisztasággal köszöntött az be és méltóság-
 gal, mint egy dicső nemzetnek törvényben gyö-
 kerező vívmánya, visszakövetelt ősi joga.

Ország voltunk mi azelőtt is, de széttépve
 Erdélyre és Magyarországra. Nemzet voltunk, de
 privilegiummal bíró karok és rendek kis nem-
 zetje. Magyarok voltunk, de latinul, meg németül
 kormányoztak. Urak voltunk százezren, szolgálk
 — tizenöt millió. Volt szabadságunk az alkot-
 mány, de aki mit akart, arra engedelmet kellett
 kérnie.

Más szabadságot kívánt a nemzet. Egyenlő
 szabadságot, jogot, köteleiséget mindenkinek. S
 megszereztük magunknak. Megosztottuk az alkot-
 mányt a nemes a szolgálkkal, meg a földet az
 ur a jobbágygyal. Állítottunk nemzeti kormányt.
 Megnyitottuk a börtönöket. A gondolatnak szár-
 nyat adtunk, hogy repüljön, szálljon magasan.
 A magyar szónak tekintélyt adtunk, hogy ural-
 kodjék. A magyar nemzetnek kardot adtunk ke-
 zébe, hogy védje magát, hogy oltalmazza a hazát.

A nemzet esküvel fogadta, hogy szabad
 leszen. És talpra állt a szabadság háromszínű
 lobogója mellett. A fehér az igazság, a zöld a
 reményesség, a piros a hazaszeretet színei voltak.
 Ezekkel mentek csatába.

A magyar szabadság ártatlanul született és
 tisztán világított, mint a nap, de csakhamar be-
 borult ege és haragvó villámok cikkáztak körülé.
 A népharag zivatarja viharozta be a hont és ö-
 dökklő lángjait csapta az ellenségére.

S lón vihar után halotti csend. A szabadság
 temetője! De a szabadság nem porló test, hanem
 halhatatlan lélek: „kitör a sírból és eget kér.“

Kitört. Áldott kötet kötött nemzet és ki-
 rálya. A hű nép lelkesedve állja körül a trónt,
 a melyen a legalkotmányosabb fejedelem ül. A
 nemzet ma már szabad és boldog!

Ezért ünnepeljük március 15-ikét!
 Ünnepeljük, hogy erősek legyünk, hogy na-
 gyok legyünk a haza és a szabadság szereteté-
 ben és a koronás király iránti hűségben!

Március Idusán.

Nincs piros betűkkel jelezve a naptárban és
 mégis legnagyobb ünnepe a magyarnak március
 tizenötödike.

A nemzet magasztos érzülete, a szabadság
 örök imádása, a nagy, dicső napok hősei iránt
 való hő szeretet és tisztelet nemzeti ünnepé tevék
 e napot, a melyet 50 év óta évről-évre mind
 nagyobb és lelkesebb ünnepekkéül ül meg a
 hazafias polgárság minden rétege. Mert még a
 ki nem is tudja könyvekből, hogy mi nekünk ez
 a nap, az is érzi, hogy ünnepelnie kell a mai
 napot.

E szent napján a magyarnak a haza áldott
 földén végig fut a költő szelleme és megcsendül
 minden honfi szívében a „Talpra magyar!“ . . .

A szabadság, testvériség, egyenlőség emlé-
 napja ez, a mely nemzetünk küzdelemmel teli
 életében forduló pontot jelentett.

Ötvenegy évvel ezelőtt e napon a látnok
 költő jelszavára, mint egy hang dörgé a nemzet
 ereje, hogy „rabok tovább nem leszünk!“ — E
 napon éledt a magyar szabadság. Ekkor ért el a
 nemzet a rég óhajtott üdvösség forrásához: a
 szabadsághoz, ama legmagasztosabb eszméhez, a
 mely minden nemzet büszkesége, forró vágya és
 a mely nélkül az ember nem is ember, hanem
 rabszolga.

A tavasz hívó szavára megindult nyugati
 szellő, mintegy varázsütésre feléleszté az egész
 művelt Európát és a népek millióinak ereiben
 feszült a vér, hangzott e szó: szabadság! . . .

A magyar szabadság ébredő napja március
 15-ike volt és ennek emléke tölti el ma is szí-
 veinket.

Lehetne-e feledni ama napot, midőn széttört
 honunk földén a szolgaság járma; midőn a sza-
 badság, egyenlőség örömdala hangzott föl a szí-
 vekben; midőn a riadó harsonásra felébredt az
 alvó nemzet; midőn az ébredő piros hajnalfény
 ragyogta be hazánk béréit és völgy-ölét; midőn
 egyenlővé lettünk mindannyian Isten és törvény
 előtt?!

Örömnapp a mai, mert megadta a gondolat-
 terjesztésnek a szabadságot, kiszabadította bék-
 lyőiből a sajtót, hogy ez fennen hirdethesse zeng-
 zetes nyelvünkön a magyar nemzet szabadságát
 és függetlenségét világszerte.

Ez a nap, mely lerombolta azokat a mester-
 séges korlátokat, melyek a feltörő szellemet bék-
 lyőba szorították és a röhöz kötötték; ez a nap
 az, mikor az egész nemzet letépte magáról a
 súlyos rabláncot s örömmel, diadalittasan kiált-
 hatá: Szabadság, Testvériség, Egyenlőség!

Ekkor szüntek meg e hazában az előjogok,
 felszabadult egy hatalmas osztály, a melyen a
 haza jólétének, boldogságának terhe feküdt. —
 Egyenlő lett a föld poros népe a paloták fényes
 uraival.

És mindezt nem karddal, nem vérrel küz-
 dötötte ki a magyar, hanem szent lelkesülésének
 erejével, annak terjedő lángtűze hozta meg az
 egyetértést; — elleneit nem legyőzve, de meg-
 gyertve, tette magáévá azt a nemzet.

Nagy eszmék, lángoló hazafias szívek dicső
 napja: márciusnak Idusa, leborulunk emléked előtt!
 Áldott legyen azon nagyok, hősök emléke, a kik

e nagy nap eszméért lángoló lelkesültek, vérrel
 hősileg küzdöttek!

„Március szent napja! Minden ünnepünk közt
 Legtöbb áhitattal téged áldalak!
 Akkor a szabadság tisztító tüzeben
 Kivesztett e népből minden rüt salak.
 Jogokat nem vett el vad, zsarnok szeszélyvel,
 Inkább a magát osztogatta széjjel;
 Mint az, ki egykor bennünket megváltott: —
 Soha még szabadság nem volt ilyen áldott!“ . . .

Nemzetünk e lelkesülésszülte kedves ünnepén
 szenteljünk emléket dicső eleinknek, de tekintsünk
 a jövőbe is és az ő szent lelkesedésükkel sze-
 ressük a legjobb anyát: a szent Hazát!

(Ó-Becse.)

Fárbás József.

**Hegedűs Sándor és a kereskedelmi
 kamarák.** A vidéki kereskedelmi kamarák képviselői-
 nek tisztelgése Hegedűs Sándor kereskedelemügyi mi-
 niszternél, amely folyó hó 6-án történt, fontoságban
 feltűnt minden eddigi fogadást. Nem csupán azért,
 mert az ország kereskedelmének és iparának igen tete-
 mes része képviselve volt e fogadásnál, hanem még
 inkább azért, mert az új kereskedelemügyi miniszter ez
 alkalommal ismét nyilatkozott jövő működéséről és pro-
 grammját lényegesen kiegészítette. Szabatos körülírása
 után az állásnak, melyet a kamarák a gazdasági életben
 elfoglalnak, arra kérte a megjelent képviselőket, hogy
 kívánataikat és panaszaitak mindenkori adják tudtára,
 vonatkozzanak azok akár fontosabb, akár csekélyebb
 dolgokra. Rendelkezései felett gyakoroljanak a kamarák
 teljes nyíltsággal bírálatot s e mellett az érdekeltek
 álláspontját tartsák szemük előtt. E nyilatkozatával meg-
 mutatta a miniszter, hogy az érzékenység nem gyenge
 oldala s hogy nem tartja magát feltétlenül csabhatatlá-
 nak. Ez már magában véve is becses; a módnak pedig,
 hogy Hegedűs miniszter az ő új hivatását feltolja,
 oly szellemet kell életre keltenie egy a miniszteriumában,
 mint az országban, mely csak jót teremthet. A közre-
 működésre való felbivásnak nemes ambíciót kell keltenie
 és sok száz önzetlen s kitűnő munkatársat szereznie.
 Esztünk ágában sincs, hogy a mostani kereskedelemügyi
 minisztert elődei költségére magasztaljuk. Ez ép oly
 képtelen, mint izléstelen lenne. Ha Hegedűs Sándor az
 ő jó és becsületes szándékai, bámulatos szaktudása,
 gazdag tapasztalata és rendkívüli tehetsége mellett még
 oly nagy dolgot viszen is véghez, egy Baross emléket
 nem fogja, de nem is akarja elhomályosítani. Közvetlen
 elődének jóakarataról megelégedezni is igazságtalan lenne;
 de míg a megboldogult Baross Gábor semmi tekintet
 nem ismerő erélyével sok csendes ellenséget is szerzett
 magának s pályája kezdetén jó sok tandíjat kellett
 fizetnie, Hegedűs kereskedelmi miniszterrel előre el mer-
 jük mondanai, hogy okos és koncilians lénye mellett
 sohasem lesz ellensége és nem fog költséges hibákat
 elkövetni. Az ő ténykedései nem viharosak, nincsenek
 erős batásokra számítva, hanem előre jól megfontoltak,
 praktikusak és a mindenkori követelményeknek meg-
 felelők. Az új kereskedelemügyi miniszter eszménye lesz
 a jó szakminiszternek; barátja mindenkinek, aki jó
 szándékkal közeledik hozzá és hálás mindenért, amit
 bárki tesz az összességért.

Kuluncsics Ágoston.

* 1817. † 1899.

Társadalmunk egy előkelő, közkedveltségű,
 népszerű tagja, nemes-militicsi Kuluncsics Ágoston
 jobblétre szenderült. Halála városzerte nagy
 részvétet keltett, családja, rokonai, tisztelői és
 barátainak nagy serege mély gyászszal és kegye-
 lettel álltak körül koporsóját, mely egy valóban
 igaz, nemes szív porhüvelyét takarta el. Áldott
 emléket megfogják szívükben őrizni mindazok, a
 kik életében szeretettel és tisztelettel öveztek.
 Kora ifjuságától tisztas aggkoráig mindenkori
 a közcélok adtak ihletet lelkének és a nagy szere-
 tetet igaz szívének önzetlen szeretetével viszonozta
 mindig. Az isteni gondviselés hosszú élettel áldotta
 meg őt és az ifju nemzedék mint a mult alakját
 tisztelte. A közügy és családja közt osztotta meg
 élete tevékenységét úgy, hogy elmondhatjuk róla:
 hasznosan és boldogul élt.

Kuluncsics Ágoston 1817. évben Baján szüle-
 tett előkelő családból. Atyja Kuluncsics József Baja
 város főjegyzője, anyja Dévay Etelka volt. Atyja
 szerelte meg a magyar nemességét, kir. adomány-
 ként N.-Militicsen egy részjóságot kapván. A
 szülői háznál töltötte el gyermek és tanulóéveit.
 Tanulmányai befejeztével, még 1848 előtt, mint
 tiszteletbeli aljegyző a vármegye szolgálatába

lépett. Kiváló tehetségei, ügybuzgalma és szorgalma által csakhamar emelkedett. Esküdt és utóbb a szántóvári járás főbírája lett. Itt találta a szabadságharc, a melynek lezajlása után, mint irodatiszt a zombori ker. törvényszékén vállalt hivatalát. 1861-ben a vármegye törvényhatóságának bizalma a vármegyei főlevéltárosi székbe illette. A mikor ezen évben az egész tisztikar leköszönt, ő is beadta lemondását, de a vármegyei törvényhatóság részéről utasítva lett, hogy főlevéltárosi állását tovább is tartsa meg. Ő engedett a közóhajnak és megmaradt főlevéltárosi tisztben és ezen működése mellett ellátta az alispánok a váltóügyekben fentartott törvénykezési teendőit és végezte az alispáni levelezést. 1867. évben újólág megválasztott főlevéltárossá és mint választott tisztviselő, 1881. évben Sándor Béla főispán által a főlevéltárosi állásra élethossziglan lett kinevezve. Mint ilyen 1893. évig töltötte be főlevéltárosi tisztét, a mikor is, tekintettel aggkorára, nyugdíjaztatását kérelmezte. A vármegye törvényhatóságának közgyűlése, tekintettel buzgó munkásságára és hosszas szolgálata alatt a vármegyei közigazgatás körül szerzett érdemeire, teljes fizetéssel nyugdíjazta. A jól kiérdemelt pihenőben is azonban tettvőző lelke munkát keresett és hosszú időn át, mint az adófelszámolási bizottság tagja működött. Örök ifju kedélyének frissességét és üdeségét még tisztes aggkorában is megőrizte és ennek köszönhető nagy népszerűségét, mely őt általánosan „Gusztai bácsi“-nak hívta. A fiatal nemzedék rajongásig szerette. Az elhunytat, mint legközelebbi rokont, a Szemző, Szakáll, Rudics és Radány-családok gyászolják.

A család elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki:

Kamjonkai Szemző Istvánné, Kuluncsics Teresi, almási özv. Rudics Mihályné, Kuluncsics Ella, izségi Szakáll Adrienne Margit, özv. Radány Gyuláné, Kuluncsics Bert, kamjonkai Szemző István, izségi Szakáll Adorján fájdalomtelt szívvel tudatják felejtethlen atyjuk, nagyatyja, testvér és apósnak nemes-militáris Kuluncsics Ágoston urnak nyug. vármegyei főlevéltárnok, Bács-Bodrogh vármegyei törvényhatósági bizottsági tagjának folyó évi március hó 10-én délután 4 órakor, élete 82. évében, a halotti szentség ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 12-én délután 5 órakor fognak Zomborban, lakásán beszenteltetni és a Szent Rókus temetőben, a r. kath. szertartás szerint örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat március hó 13-án d. e. 9 órakor fog a róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Zombor, 1899. évi március hó 10. é. Béke és áldás emlékének!

Temetése vasárnap délután nagy részvét mellett ment végbe. Végtisztességén, egy a tegnapi tartott gyászistentiszteleten a vármegyei tisztikar testületileg vett részt.

Ravatalára következők helyezték el koszorúkat: Gusztai bácsinak — Bálint János. A zombori szabadelvűpárt — Rendületlen hívének. Koczkar Zsigmond családja — Szeretett Gusztai bácsinak. Tisztelettel — Bicskeyné. Vojnits Lukácsné — Rokoni részvétellel. Radány Péter és családja — Felejtethlen jó nagybátyáknak. Bács Bodrogh vármegyei tisztikara — Feledhetlen Gusztai bácsinak. Lallosevit-család — Szeretett Gusztai bácsinak. Báro Vojnits István — Öreg barátjának. Pinkovics József — Gusztai bácsinak. A Karácsouy-család — Gusztai bácsinak. Szemző Mátyás és családja — Gusztai bácsinak. Lati-novits Géza — Isten veled szeretett rokon. Janette és Pali — Szeretett Gusztai bácsinak. A jó Gusztai bácsinak — Átányi, Alföldy. Szeretett atyjuknak és apósnak — Teresi, Ella, Pista. A felejtethlen após és nagyapának — Adorján, Margit. Szeretett barátomnak — dr. Zalár István. Györfly Géza és neje — Gusztai bácsinak. Szeretett jó testvéreuk — Berta. Gusztai bácsi komának Horvátovits-család. Káty község közönsége bizottsági tagjának. Gusztai bácsinak — Molnár Károly. Szeretett sógoromnak és nagybátyjának — Kuluncsics Viktorné Blanka, Viktor.

Áldás emlékére!

Thán Mór.

* 1828. † 1899.

A magyar művészvilágnak nagy halottja van. A magyar kárpis nagymultu veteránja, vármegyei fia, Thán Mór — egy trieszti távirat szerint — az osztrák kikötő városban vasárnap meghalt.

A kitünő historiai festő Ó-Bécsen született 1828. évi június hó 19-én. Kalocsán diákoskodott és mint 19 esztendő jogász a fővárosba került. Rajzai, vázlatjai, a melyeket diletáns passzióval csinált. Barabás Miklós figyelmét is fölkellették és az ifju Thán nemsokára a magyar magyar rajzoló vezetésével a művészi pályára lépett.

Már a külföldre készült, midőn kitért a szabadságharc és ő is sorba állott a haza védelmére. Világosig kísérté Görgéit és számos képen örökölte meg a magyar szabadságharcot. A táborban folyton alföldi ház kinezta és ez mentette meg utóbb attól, hogy a császári seregbe sorozzák. A szabadságharc után egy évtizeden keresztül külföldön tartózkodott, a hol képeivel dicsőséget szerzett a magyar névnek.

Az ötvenes évek elején Bécsben bemutatta skizzeit Ráhl Károlynak, a hirneves festőművész-

nek és a mester nagy jövőt jósolt neki a történeti festés terén. Egy év múlva Ráhl helyettese lett, majd Párisba és Olaszországba utazott, később pedig bejárta Németországot, Franciaországot és Hollandiát s elment Londonba is. A hatvanas évek elején végleg haza települt és itthon a műgyesület, a képcsaarnok egyesület, a képzőművészeti tanács és társulat munkás tagja lett. A hetvenes évek végén ismét külföldre ment és 1890-ig főlváltva Velencében és Firenzében lakott. Ebben az évben meghalt Ligeti Antal a muzeumi képtár igazgató öre és Csáky Albin gróf kultusz-miniszter Thán Mórt hívta haza ez állás elfoglalására.

A művész egyike volt legproduktívabb festőinknek. Az elnyomatás éveiben a magyar históriának számos jelenetét örököltette meg. Később arcképeket festett és az utolsó évtizedben freskóit szerzett babért. Pályája elején Bécsben egy magyar csárda jelenettel és egy pusztai tájképpel jutott először sikerhez. Párisban rajzolta meg a mohácsi csatát, a melyről azóta sok reprodukció készült, 1867. évben pedig a Szalomban „Fata Morgana“ című képpel keltett feltűnést.

Nevét a művészet történetében különösen a magyar történetből merített képei örököltik meg. Ezekből egy egész tárlatot festett össze, a melynek legszebb vásznai: Attila lakomája, az onódi országgyűlés, Imre király András herceg táborában, Zápolya halála, Szent László vezérre választják a keresztet, Kálmán király betiltja a boszorkánypereket, Mátyás király tudósai körében. A nemzeti muzeum képtárában a következő Thán képek láthatók: Nyári és Pekri elfogatása Szolnokon (ifjúkori mű), Medor és Angelika, Jelenet az ember tragédiájából, Szent Czeccilia, Kún László és habzburgi Rudolf, Hektor halála, Ujoncok elutazása.

Freskói közül nagyobbak a vigadó, az opera és a muzeum lépcsőházát, a ferencvárosi templomot, a királyi opera előcsarnokát és a központi pályaudvart díszítik. Legszebb ezek közül a muzeum lépcsőházának, huszonhét öles falfestménye, a mely a magyar művelődés történetét Géza királytól az 1867. évi kiegyezésig örökíti meg. Művészi értékű a királyról, Deák Ferencről és Liszt Ferencről természet után festett arcképe is.

A galambösz mester az utolsó években is szorgalmasan dolgozott és hűségesen beáldotta képeit a tárlatra. Öregségében újra délre kellett mennie, hogy életét meghosszabbítsa és itt érte utól a halál.

A magyar művészet gyászol és áldást mond dicső emlékére.

Áttérés Szántován.

— Saját külön tudósítónktól. —

Vasárnap, folyó hó 12-én tért át Szántován körülbeltől 1200 lélek a katolikusból a szerb görög keleti vallásra. E fontos esemény városunkban is érezte hatását, mert már a kora reggeli órákban mindenfelé nagy sürgős-forgás uralkodott, mindenütt robogó kocsi zakatolása hallatszott. A legmozgalmasabb képet a belvárosi gör. keleti templom előtti térség mutatta, hol a különböző járművekből valóságos kocsi-tábor keletkezett, mely diszkiszerűt Kupuszarevits Lyubomir zombori esperesre várakozott. Fél hatra járt az idő, midőn megadták a jelt az indulásra. Érdekes volt nézni egyes utkanyarulatoknál a hosszan elnyúló kocsiort, már csak azért is, mert a járművek nagy száma — vagy 500 kocsi sikertült összeolvasnom, de azokkal, melyek más irányból igyekeztek Szántóvára, lehetett vagy 800—900 — nemcsak egy felekezet tömeges részvételt, hanem, s ez ránk magyarokra annál fontosabb, egy nemzetiség lelkes felbuzdulását és szívós összetartását is dokumentálta. Béregyhely és körülbeltől 80 parasztlóvasból álló bandérium elég tetszetős népviseletben várta az esperes megérkezését, míg a falusi notabilitások kocsin vonultak ki. Szántován 3 egyszerű, felirat nélküli diadalívfele fogadta a vendégeket, kik egy a község kellő közepén levő parasztház terjedelmes udvarában gyülekeztek, mely az ünnepély színhelyévé volt kiszemelve.

Ott állították fel egy baldachinszerűen kifeszített ponyvafedél alatt az oltárt, mely előtt kötéllal körülkerítették egy nagy négyszög alakú tért az áttérő hívek befogadására.

Az ünnepélyes aktus fél 9 órakor kezdődött s főbb vonásaiban egy tábori mise benyomását keltette az ujoncokéskor. Magát az áttérést különben mise előzte meg, melyen az esperes pontifikált fényes papi segédlettel. A szertartás, de különösen a szerb tanítóképzede elsőrendű férfikarának remek éneke mély hatással volt a roppant nagy közönségre, főleg pedig a proselytáknak, kik szemlélettel mély áhitattal vettek részt az istentiszteleten. Azután következett az esperes beszéde, melyben az áttérőket ékes szavakkal figyelmeztette lépésük fontosságára és az ebből rájuk háruló kötelességekre. A beszédet több ízben helyeslésekkel szakították félbe, végeztél pedig zajos „zsvio“ kiáltásokkal fogadták.

Most következett az ünnepélynek főpontja: maga az áttérés. Az esperes egy jelére letérdeltek a sokacok, elmondták az új „hiszek egyet“ és ezzel Isten és emberek előtt beléptek a görög keleti egyház kötelekébe. Még rájuk adták az áldást, az új hívők még meggyónak és az ünnepélynek vége volt.

A véletlennek csudálatos játéka, hogy éppen akkor, mikor az esperes, az áttérést foganatosítandó, jelt adott a letérdeplésre, a siri csendet megszakította a kath. templom lélekharangja, mintha siratná elpártolt híveit, kik ettől a pillanattól fogva meghaltak az ő egyházára.

Végül legyen fölemlítve ezen áttérésre vonatkozólag néhány statisztikai adat, a melyet hiteles forrásból

merítettünk. Szántován a katolikus sokacok száma 2010 lélek. Ezekből áttért a gör. ke. vallásra felöltött 897, gyermek 280, összesen 1177 lélek. Nem tért át felöltött 305, gyermek 84, ezen kívül 7—18 éves koru gyermek 444 lélek, megmaradt tehát ősei hitében összesen 831 lélek.

Prokopy Ferenc.

Nyilatkozat.

Tekintetes dr. Baloghy Ernő úrnak, mint a „Bácska“ felelős szerkesztőjének Zomborban.

A midőn hivatalos és egyéb nagymérvű elfoglaltságom miatt a „Bácska“ szerkesztőségének kötelekéből a napokban kiléptem, egyáltalában nem számítottam arra, hogy tekintetes szerkesztő ur e kilépésem alkalmából olyan bizelgő és megtisztelő szavakban emlékezik meg a lap szerkesztőségének kötelekében kifejtett szerény működésemről s így mi sem természetesebb, mint hogy a magam részéről nem tartottam szükségesnek a nyilvánosság előtt is „Isten hozzád“-ot mondani. A tekintetes szerkesztő ur szívélyes sorai indítanak arra, hogy a nyilvánosság előtt is őszinte köszönetet mondjak egy a tekintetes szerkesztő urnak, mint a tekintetes kiadó-hivatalnak.

Hat éve elmúlt már, hogy szerkesztő ur szívélyessége folytán a szerkesztőség kötelekébe belépni szerencés lehettem. Zsenge tollam és igénytelen, szerény tehetségem e hosszú idő alatt talán sohasem feleltethet volna meg a vállalt kötelességnek, ha tekintetesség mindenben bőles utmutatom, jóakaró támogatóm és hibáim, gyöngém s fogyatkozásaim iránt mindenkoron elnéző mesterem nem lett volna. Csakis így sikerült — ha sikerült — a közjó érdekében munkálkodnom.

Kedves és elmaradhatlan kötelességet teljesítetek tehát, a midőn a legőszintébb köszönetemet fejezem ki első sorban tekintetes szerkesztő urnak, de a tapasztalt sok jóért a szerkesztőség többi tagjainak és a kiadó-hivatalnak is.

Ha netán — amennyire az időm enged — irodalmi avagy publicisztikai dolgokkal hébe-hóba foglalkoznék, úgy soraimnak a „Bácska“-ban, mint amely lapnak a jövőben is tántoríthatlan híve vagyok, helyet kérve, maradtam tekintetes szerkesztő urnak

Zombor, 1899. március 10-én

alázatos szolgálja
Szalay Frigyes.

Ujdonságok.

Ösztöndíj adományozás. Báro Vojnits István főispán a vármegye által kezelt „Kovács József“-féle ösztöndíjat, a vármegyei törvényhatóság által pályázók köztül első helyen kijelölt, Schmidt József a zombori főgimnázium III. oszt. tanulójának adományozta és ezen adományozást a vallás- és közoktatástügyi miniszter jóváhagyta.

Athelyezés. Jankó Sándor szegedi kir. törvényeszi jegyző hasonló minőségben a zentai kir. járás-bírószághoz helyeztetett át.

Halálozás. Bieber József kir. kincstári mérnök özvegye: bankfalvi Keresztes Ida folyó évi március hó 10-én életének 65. évében hosszas szenvedés után Szabadkán jobblétre szenderült. Az elhunytban Bieber Gyula és József édes anyjukat gyászolják.

Március 15. A holnapi bazafias ünnepély iránt városszerte nagy az érdeklődés és közönségünk lelkesedéssel fogja megélni nemzeti újjáébredésünknek évfordulóját. Az ünnepélyt rendező állandó bizottság — Vértési Károly elnökkel az élén — minden lehetőt elkövetett, hogy ünnepélyét az eddigiekhez méltó fényvel és sikerrel töltsse meg. Az ünnepély műsora a következő: 1. Szózat. Énekl. a kaszinó-egyleti dalárda. 2. Ünnepi óda. Irta és szavalja Láng József. 3. Ünnepi beszéd. Mondja Lati-novits Szaniszló. 4. Hymnus. Énekl. az iparos dalárda. 5. Rákóczy Nyitány. Kéler Betától. Előadja a kaszinó-egyleti dalárda zenekara. Ezután színe került: „Március Idusa.“ Drámai költemény. Irta Trischler Károly. Személyek: A Nemtő — Patajné Vida Etelka. Az idő — Szalay Frigyes. Petőfi — Krump Vilmos. — Az ünnepély lefolyásáról jövő számunkban részletesen fogunk beszámolni.

Képviseelőjelölés. A bajai szabadelvűpárt f. hó 5-én délután 4 órakor a „Központi szálloda“ emeleti termében rendkívül látogatott értekezletet tartott, melyen petői Szutrély Lipót pártelnök indítványára a bajai választókörlet képviselő-jelöltjévé nagy lelkesedéssel dr. Pósz Sándor igazságügyminisztert jelölték és elhatározták, hogy a jelölést küldöttség útján hozzák tudomására. A küldöttség, mely petői Szutrély Lipót vezetése alatt dr. Hegedűs Aladár, Allaga Ottó, Fölker Gusztáv, Schön Antal, Lukács Gyula, Jubász István, Mikolits Ignác, dr. Lemberger Ármán, dr. Koller Imre, dr. Bérczi Albert és Csillás Ferencből állott, e hó 10-én tisztelettel a miniszternek, ki a jelöltséget köszönettel elfogadta. A miniszter a fogadás után a küldöttség tiszteletére fényes dejeuner adott a „Continental“ szállodában. — A folyó hó 5-iki pártgyűlés Perczel Miklós indítványára azt is elhatározta, hogy báró Bánffy Dezsőhöz bucsuiratot, Széll Kálmán miniszterelnökhöz pedig üdvözlő feliratot intéz.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi március hó 16-án délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a kereskedelemügyi m. kir. kir. miniszter urnak leirata az 1899—1900. évi utadó költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában és ezzel kapcsolatban a városi tanács előterjesztése a zombor-csonopai országtutnak műtűttá leendő átalakítása iránt.

Öngyilkos gyárigazgató. Uj-Verbászról írják: Blum Henrik iteni gazdag földmives és Linden-schmidt-féle kendergyár vezetője szerdán délután eltűnt. Keresették mindenfelé, végre csütörtökön reggel a sertés-bizlaló telepében egy szobájában megtalálták, a mint egy kukoricával telt zsákra dölve átlótt fejével élettelenül. Mellette a földön egy forgópisztoly hevert. Hozzáértőzőhöz címzett hosszú levelet hagyott hátra, a melyben elmondja, hogy megrongált vagyoni helyzete miatt lett öngyilkos. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Március 15-ike Hódáságon. Vették a következő meghívót. Meghívó. A hódásági „Társaskör“ második — zártkör — estélyét az egyesület helyiségében (Christián-szálló) folyó évi március hó 14. napján tartja meg. Belépő díj személyenként 50 krajcár. Kezdeté pontban 1/8 órakor. Műsor: A szabadság ünnepe. Szini költemény három képpen. Irta: Kozma Andor. Személyek: I. kép. A mágus Lang Oszkár. A földesur Hrubányi Illés. A pap ifj. Trischler X. Ferenc. Az ifju Schumacher Dezső. A földesur leánya Trischler Minnie k. a. A jobbágy Kimmel Ferenc. Falusi nép. Történelk 1848. márciusban. II. kép. A földesur Hrubányi Illés. A férj Schumacher Dezső. A feleség Trischler Minnie k. a. A paraszt Kimmel Ferenc. Falusi nép. Történelk 1860-ban. III. kép. A földesur Hrubányi Illés. Az apa Schumacher Dezső. Az anya Trischler Minnie k. a. A fiuk (18 éves) Rausch Alfréd. A mágus Lang Oszkár. A pap ifj. Trischler X. Ferenc. Nép. Történelk 1867. a koronázás előtti napokban. Az első és harmadik kép előtt: „Kurucdalok“ Káldy Gyulától. Éneki a dalárda. Az első képen: „Talpra magyar“, Petőfitől, szavalja Schumacher Dezső. A darab végén levő élkép személyei: dr. Hofbauer, Lichtneckertné, dr. Szabóné asszonyok, Beck Mariska, Korény Ella, Schneider Katica, Trischler Fáni. Willmann Adél, Willmann Irma kisasszonyok, Császár Ferenc, dr. Legrand Ferenc, Lichtneckert József, Nopper Ferenc, dr. Szabó József, Szendy István.

Sikkasztás. Stepanov Milivoj, a titeli réti földkezelő bizottságának pénztárosa eltűnt. Mint hírlék, a társulati pénztárban 6850 frt bíány van. Az eltűnt bíány pénztáros kézrekerítése iránt a rendőrség megtette a kellő intézkedéseket.

Március 15-ike Bogojeván. A bogojevai „Polgári Olvasókör“ március 15-én szabadság emlékünnepeket rendez, melyre minden jó érzelmű hazafit részvételre kér. E hazafias ünnepély tárgysorozata: I. Reggel 1/2 órakor sz. mise hallgatása. II. Délután 3 órakor gyűlés az ér. helyiségében, honnét alkalmas időben kivonulás a Kálvária dombra, rossz idő esetén a kör helyiségében tartatik az iskolás gyermekek és helybeli hölgyek közreműködése mellett. 1. Kölesey Hymnusa; éneki a vegyes énekkar. 2. Ünnepi beszéd; tartja Hernádi Márton. 3. Alkalmi költemény; szavalja Zatykó Alajos. 4. Vörösmarthly szelleméhez, Korányitól; szavalja Dránszky J. VI. o. t. 5. Szózat, Vörösmarthlytől; éneki a vegyes énekkar. 6. Alkalmi vers; szavalja Böhm Vilmos. 7. Emlékezés 1848-ra Erdélyi Z.-től; szavalja Subajdar Anna V. o. t. 8. A szabadságról; szavalja Szalay Zsigmond. 9. Magyar nők régen, Erdélyi Z.-től; szavalja Stecker Anna V. o. t. 10. Ösök emléke, Rudnyánszkytól; szavalja Herczog Ignác VI. o. t. 11. Tudjátok-e mitől terem; éneki a vegyes énekkar. 12. A magyar ruhához, Döményitől; szavalja Dobsay József. 13. Nemzeti dal, Petőfitől; szavalja Tarján József. 14. Magyar zászló, Pósa Lajostól; szavalja: Baity János 3. o. t. 15. Beh szép az a magyar nótá; éneki a vegyes énekkar. 16. Magyar lányok, Erdélyitől; szavalja Károly Maris V. o. t. 17. Kik voltak a honvédek? Tóth K.-tól; szavalja Mayer Antal VI. o. t. 18. Előre! Tóth Kálmántól; szavalja Pekán József V. o. t. 19. Kossuth Lajos azt üzenté; éneki a vegyes énekkar. 20. A honleány, Rudnyánszkytól; szavalja György Örsze V. o. t. 21. Ima a magyar hazáért, Pósatól; szavalja Hajnal Örsze V. o. t. 22. Kossuth imája . . . előadja Vincze Fábán. 23. Nem izen már minekünk; éneki a vegyes énekkar. 24. Mi a hazá? Ruschek Antaltól; előadja Károly József IV. o. t. 25. Legytünk testvérek, Rudnyánszkytól; szavalja Flam József IV. o. t. 26. Csak egy hazád van, Rudnyánszkytól; szavalja Molnár Gábor IV. o. t. 27. Kitárom reszkető karom . . . éneki a vegyes énekkar. 28. Leányok világa, Versényitől; szavalja Herczog Matild ismétlő t. 29. Fohász, Patay Sándortól; szavalja Egendorfer János VI. o. t. 30. Anya fiaihoz, Kalocsaytól; szavalja Gróf Ilona V. o. t. 31. A legelső magyar ember a király; éneki a vegyes énekkar.

Gyilkosság. Ivakits Jerkó és Ivakits Nyika bodrog-monostorszezi legények, egyik 16 éves, a másik 23 éves, folyó hó 8-án sógorukat, mert az nényüket megverte, forgópisztolyal 3-szor meglőtték. Mind a három lövés talált. A megsérült állapota aggasztó. — Maté m. kir. esendőörmmester, bezdáni örsvezető ügyességének köszönhető, hogy a fiatal gyilkosokat még aznap délután elfogták s folyó hó 9-én a zombori kir. ügyességhez kísérték be.

Március 15-ike Bezdánban. A bezdáni „Magyar Népkör“ március hó 15-én, nemzeti ünnepélyt rendez emléknappal ünnepélyt rendez. Sorrend: Március 15-én (szerdán) délelőtt 9 órakor ünnepélyes Isteni tiszteltet lesz a róm. kath. templomban, mely után a köri helyiségben disztyülés tartatik a következő műsorral: 1. „Hymnus.“ Előadja a köri énekkar. 2. Elnöki megnyitó. Balla Ferenc köri elnöktől. 3. Alkalmi beszéd. Kiss Pál köri jegyzőtől. 4. Nemzeti dal. Szavalja: Keresztes Mihály. 5. Március 15. Előadja: Balla Péter. 6. Honfidal. Szavalja: Kiss Sándor. 7. Szabadságfája. Előadja: Fuderer András. 8. 1848-as kórdára. Szavalja: Schulez József. 9. Szózat. Előadja a köri énekkar.

Topolyai lökötő a vidéken. Még a mult őszezt történt, hogy Noé Ádám kis-kéri lakos egy reggel a lovainak bílt helyét találta az istállóban. Feljelentette a dolgot a rendőrségnek, ez megindította a nyomozást; de bizony a szép lovaknak nyomuk veszett. Birmann Henrik kis-kéri rendőr azonban felkészültől egymaga s utnak indult a nagy Bánátának az eltűnt lovak nyomozására. Négy napi fáradatlan nyomozása az ügybuzgó rendőrt a mult héten fényes eredményre vezette. Az egyik lovat torontáli Hegyes községben feltalálta, a hova ez Ferencsik János tordai lakostól került. Ez a Ferencsik jómódu gazda, 200 hold földbirtok tulajdonosa, a lopott lovakról mint a saját neveléséről állította ki a járhatlevelet és orgazdaként közzetítette a lökötők zsákmányainak továbbadását. A tolvajok Bugyi János topolyai lakos, Radó Mátyás, Pataki István, Karsai Pál és Karsai András tordai lakosok már mind az ó-becei járásbírósgá bírtónében várják megérdemelt büntetésüket. A másik ló a tolvajok állítása szerint elhullott már, de a kis-kéri rendőr adatai ellene bizonyítanak ezen állításnak.

Megörült gyilkos. Megirtuk mult szünnapon Iktosics Menyhart szabadkai hitvesgyilkos történetét. Mint most értesültünk, a rendőrség a kórházból át akarta szállíttatni az ügyesség bírtónébe, de nem lehetett kiadni, miután Iktosicon az örültség határozatlan kitört és a megfigyelőbe kellett áttenni.

A Farkas-Lelbach válóper. Annak idején a lapokban közölve volt, hogy Lelbach László cservenkai földbirtokos ellen ennek neje szül. Farkas Elza válóperét indított Polónyi Géza ügyvéd útján; Lelbach László Szehtló Kornél képviselte. A válóper a napokban nyert végelintéztést a kurian. A kuria Farkas Elzát keresetével elutasította, a házasságot a férj viszonkeresete folytán felbontotta, felperesnöt kizárólag vétkeinek ítéte és a perköltség fizetésében marasztalta.

Nyugalomba vonult jegyző. Auer Ferenc, a vármegye egyik legöregebb és legkitünőbb, érdemekben megözült jegyzője Csávolyon, nyugalomra vágyik, lemondott állásáról.

Uj népbank a Bácskában. Mint verbászi tudósítók írja, Ujverbáson a napokban az önségelyző-egylet közgyűlést tartott, a melynek az volt a tárgya, hogy Ujverbáson „Népbankot“ létesítsenek.

Az újvidéki takarékpénztár. Az U. H. írja a következő megnyugtató sorokat: Az újvidéki takarékpénztár felé fordult a hét folyamán az egész város figyelmé, miután úgy a város társadalmának minden rétegét érdekl. A sok és ellenmondó hír, mely a lapok útján felszínre hozott és sajról-sajrára járt, a takarékpénztárt már-már menthetetlennek tünette fel. Most azonban, hogy a takarékpénztár könyveinek és egyéb iratainak, valamint ennek alapján az új mérlegnek összeállítása folytán a takarékpénztár valódi helyzete tudva van, megszűnik végre az aggodalom, melylyel a közönség az intézet sorsát kísérte, mert nyilvánvalóvá lett, hogy a válság — habár az igazgatóság és felügyelő bizottság nagy áldozatai árán — teljesen elhárított. Az új mérleg adataiból ugyanis kitűnik, hogy az igazgatóság tagjai részéről teljesített befizetések és a tartalékalapnak a veszteségre fordítása mellett, még mindössze 100,000 frtra rug a bíány, mely összeg azonban az igazgatóság és felügyelő bizottság újabb befizetései által szintén biztosított, úgy hogy a takarékpénztár mérlegében és vagyoni állapotában a teljes egyensúly újra beállott. Megjegyzendő, hogy ezen mérlegben a takarékpénztárt a gőzmalom ellen illető követelések egyáltalán számításba sem vettek, hanem mint egyelőre behajthatatlannak tekintett követelések leírattak, holott ezen követelések semmiesetre sincsenek teljesen elveszve, mert még legrosszabb esetben — a gőzmalom csődje esetén — is, legalább 60—80,000 frt ezen összegek közül is behajtható lesz, mely összeg megtérülése azután a mérleg aktíváit lényegesen javítani fogja. Ez a valódi tényállás, melyről teljesen megbízható értesüléseink vannak, úgy hogy határozottan kijelenthetjük ma, miszerint a takarékpénztárt fenyegetett veszedelem minden irányban el vannak hártva és az igazgatóság erőfeszítései és anyagi áldozatai az intézet további fenmaradását és felvirágoztatását teljesen biztosították. A közönség ismét teljes bizalommal fordulhat az intézet felé, a betétesek pedig felmondott betéteiket — jóllehet a visszafizetések kívánatra akadály nélkül lesznek foganatosítva — továbbra nyugodtan hagyhatják az intézet pénztárában, mert a betétesek veszélyeztetéséről semmi körülmények között szó nem lehet. Az intézetnek ez az újlagos támogatása az egész közönségnek vitális érdeke, mert az intézet fenmaradása és állapotának szanalása folytán súlyos gazdasági válságtól lett városunk és annak egész vidéke megóva.

Eljegyzés. Stebler Lajos zombori kereskedő eljegyezte Paupert Rózika kisasszonyt Bukinból.

Dalünnep Ó-Becsen. Az ó-becei polgári magyar dalkör pünkösd másodnapján — mint levelezők írja — zászlószenteléssel kapcsolatosan dalünnepet rendez, amelyre a délvidek dalárdaát meghívta. A dalversenyben résztvevők között három díj lesz kiosztva, a melyet a hölgyek, az egyesületek és a dalkör tűz ki. Eddig már négy dalkör jelentette be részvételét a dalünnepen: a zombori, budapesti Törökvs, az újvidéki és a bácskulai. A rendezőség mindent elkövet, hogy egy kellemes bácskai ünnep emlékével távozzanak a vendég dalárok.

Magyar lovak Franciaországban. Ló-kivitelünk eddigi jó piaci, nevezetesen Olaszország, Törökország, Bulgária és Görögország nyomán legutóbb Franciaország is beállott a magyar ló vásárlói közé, a mennyiben a legközelebb szükségelendő 4000 darab ló bevásárlásával a kiküldött bizottság egyik szabadkai tekintélyes lókereskedőt bízza meg.

Az ó-becei lövészeget mult vasárnap tartotta rendez évi közgyűlést, amelyen a jegyző jelentése és a számvizsgálók jelentése tudomásul vétetvén, dr. Balaton Gyula elnök a maga és tisztársai nevében leköszön, mire az új tisztikart következőleg alakította meg a közgyűlés: főlövészemester dr. Vlahovits Iván, helyettese dr. Balaton Gyula, titkár Fábás József, pénztáros Szegő F. Adolf, gazda Balaton Géza, ügyész dr. Grünbaum Pál, tekebiztos Gebell Béla. A választmány némi változással maradt a régi. Kimondotta még a közgyűlés, hogy kerthelyiségében fenyeget alkot és e célra ötezer fenyt tltetett el tavasz nyíltával.

Agyonütötte a fenyt. Zentáról vesszük az alábbi tudósítást: Sándor Mátyás napszámos több társával fenytvontatással foglalkozott. A fenyt a szekerre való igazítás közben oly szerencsétlenül billent vissza, hogy Sándor Mátyásnak fejét teljesen összelapította. A szerencsétlen ember azonnal szörnyet halt. A vizsgálat megállapította, hogy a baj keletkezésének oka pusztán véletlen s így annak előidézésével ki sem vádolható.

Megindult hajózás. A magyar folyam-és tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága a helyi hajózáratokat Ujvidék és Vukovár között e hó 2-án, Baja és Apatin között pedig e hó 4-én a tavali menetrend szerint megindította.

Elgázolás. Moholon Vörös Antalné 61 éves öreg asszonyt egy fiakkeros gyors hajtas közben elgázolt. Az anyóka nagyot hall s így a közeledő kocsi zaját nem hallotta. A szegény asszonyt egyik karja eltört. A kocsi ellen megtették a feljelentést.

Elfogott csaló. Buczunya György zombori egyén a napokban Szegedre érkezett, hogy egy Csillag István nevű embernek egy hamis ezüst forintokat gyártására szolgáló masinát 100 frttért eladja. A rendőrség két embere azonban értesült a dologról s mielőtt célját elérte volna, sikerült őt letartóztatni a magával hozott gyártási eszközökkel együtt. Nem érdektelen megismerni, milyen primitív és mégis furfangos módon igyekezett Buczunya György az embereket lépre csalni. A készülékei a következőkből állanak u. m. egy ketté választható négyzetes vasformából, amelynek mindkét belső felületén lenyomatát láthatni egy ezüst forintot két ol-

dalának, anélkül azonban, hogy ez az ezüst forintotnak kellő vastagságban és megfelelő módon való öntésére alkalmas lenne. Hozzá tartozik továbbá egy kis lábas az ércanyag felolvasztására, egy kis kanál és két üveges folyadék, amelyek merő szemfényvesztésből denaturált szeszt tartalmaztak. Együtt talált ezen tárgyakkal a rendőrség végtül néhány darab valódi ezüst forintot, melyek a friss öntés nyomának látszata gyanánt ólomkarikákba voltak foglalva és mindezeknek kiegészítését képezte még két kendő. Az eljárás már most az, hogy az illető csaló egy az ólomkarikába szorított valódi ezüstforintot észrevétlenül egy kendőbe rejt, ugyanabba a kendőbe fogja az összeszorított modelt és egy kanál segítségével annak kicsiny töleszszert nyilásán beönt egy kanálnyi felolvasztott ólomot. Azután pedig ügyesen kirázza a kendőt olyképen, hogy abból egyedül a korábban odarejtett valódi ezüst forintot essék ki az öntés jelét magán viselő ólomszelével. Egy nyomás és a kész forintot kiválik, amely természetesen bűmlatba ejti a bizsékeny áldozatot, sőt esetleg meg is tántorítja és azért a huncut kis masináért, mely csak úgy potyogtatja a jó pénzt, szákat is hajlandó adni. — A jó üzlet után természetesen az eladó igyekszik elpárologni, a vevőre bízva a további veszedséget azzal a kis masinával, mely ugyan egyébre talán igen, de arra, hogy pénzt lehessen vele csinálni, egyáltalán nem alkalmas. A furfangos csaló a rendőrség bírtónében várja a sorsát, amely híhetőleg nem lesz nagyon biztató a hasonló minőségben való további működésre. — Egyébként is, mint értesültünk Buczunya György rovott multu egyén, aki már bírtónéba is tlt.

Népszámlálás. Minden 10 esztendőben egyszer esik népszámlálás. A jövő esztendő első napján lesz ismét. Az országos statisztikai hivatalban már is nagyban dolgoznak a beosztandó kerületek, módozatok és nyomtatványok megállapítása felett.

Egy csódkérvény története. Torzsáról vesszük a következő szenzációs hírt, mely a maga nemében majdnem egyedül áll. Sattler Sándor helybeli kereskedő folyó hó 6-án a 11 órai vonattal Budapestre utazott bevásárlás céljából és alig ért Budapestre, már sürgöny várta ott, melyben tudomására hozták, hogy üzletét 5 órakor zár alá helyezték, miután ő maga kérte maga ellen a csódot, miről azonban Sattlernek fogalma sem volt. Rögtön visszafordulva, Zomborba sietett a kir. törvényszékhez, hol felmutattak neki egy levelet, hozzászólva egy persze hamis mérleggel, a melyben valami lelketlen ember, az ő saját nevében a csódot kérte és azt a kir. törvényszék is rendelte és a kulai közjegyzőt kiküldve, a kereskedő távollétében a zárt foganatosította. De rögtön feltűnt volt egy kir. közjegyzőnek, mint a vele kint járt ügyvédnek, hogy az üzlet tele volt áruval és még inkább az a körülmény, hogy az illető kereskedő épen most nyitott meg egy fióküzletet is. Midőn ezt a tényállást Sattler még a kir. törvényszék előtt is előadta, továbbá névaláírását a zombori kir. közjegyző előtt két tanuval hitelesítette, kitűnt, hogy az egész csóddügy lelketlen, meggondolatlan boszu műve és ennél fogva a törvényszék a csódot rögtön feloldottnak is nyilvánította és az illető kereskedőt rehabilitálta. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül azt, hogy a törvény ide vonatkozó része alapos változtatásra szorul, már azért is, mert így a legártatlanabb embert is teljesen tönkre lehet tenni, a mi megtörtént volna jelen esetben is, ha a véletlen nem akarja, hogy a sürgönyt még idejében, még mielőtt a hivatalos lapokban közzétették, meg nem kapja. Hogy mily általános igazatosságot idézett elő ez eset községünkben, azt leírni alig szükséges, miután mindenki tudja, hogy az illető kereskedő rendezett viszonyok között él és egy ellensége boszujának majdnem áldozata lett. Ezen eljárás a legnagyobb felháborodást idézte elő a lakosság minden nemesebben érző emberében. Hinni akarjuk, hogy az igazságszolgáltatás ez esetet, mely hármast bűnt rejt magában: a hatóság félrevezetését, okmányhamisítást és a személyi érdekek megbénítását, mert ha a csódot csupán kihirdették, az illető kereskedő bitele tönkre lévően téve, tehetetlen, szigorúan fogja kezébe venni és minden lehetőt meg fog tenni az iránt, hogy az illető lelketlen csalót kézrekerítse.

Szerkesztői üzenetek.

F. I. Ó-Becse. Ma megjelent cikkünk kívül az utóbbi napokban más dolgozata hozzánk nem érkezett. Meglehető győződé, hogy mindenkör a legnagyobb készséggel bocsátjuk rendelkezésére lapunk hasábjait önnek, mint egyik legregőbb munkatársunknak.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1407. szám.

kg. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye zsabylai járásála kebele-zett Csurogh községben elhalálozás folytán megfresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői állás javadalmazása következő: 1. Késszépénz fizetés évenként 700 frt. 2. Lakbér évenként 150 frt. 3. Anyakönyvvezetői tiszteleddij kineveztetés esetén 80 frt.

4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak. Megjegyzem, miszerint a jegyzői fizetés az 1899. évi február hó 23-án tartott törvényhatósági közgyűlésen 100 frttal emeltetett.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt képesítést és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi március hó 22-éig nyújtsák be.

Zsabylán, 1899. évi március hó 1-én.

N i k o l i t s,

3—3

főszolgabíró.

